

Børne- og socialminister Mai Mercados talepapir

Anledning	Samråd i Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg alm. del spg. AM
Dato / tid	22. juni 2017 kl. 12.00-13.00
Talens varighed	7-8 minutter
Sted	Folketinget

Samrådsspørgsmål AM

Ministeren bedes forholde sig til, om hun fortsat mener, at økonomiske vilkår i form af kontanthjælpsreformerne, som regeringen har indført, ikke har en betydning for graden af udsathed for børn og familier, herunder bedes ministeren specifikt forholde sig til, hvad det har af konsekvenser, at flere familier ifølge Dansk Folkehjælp ikke får mulighed for at komme på ferie, jf. artiklen i Kristeligt Dagblad den 8. maj 2017 "Trængte familier får afslag på ansøgning om feriehjælp".

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for ordet.

Jeg er blevet bedt om at forholde mig til, om kontanthjælpsreformerne har betydning for graden af udsathed blandt børn og familier. Desuden er jeg blevet bedt om at forholde mig til, hvilke konsekvenser det har, at der er familier, der ikke får mulighed for at komme på ferie, idet der henvises til en artikel i Kristeligt Dagblad om, at familier får afslag på feriehjælp.

Indledningsvist vil jeg gerne slå fast, at jeg anerkender, at pengene kan være små i en familie, hvor én eller begge forældre er på kontanthjælp. Og at der derfor er et behov for at prioritere i hverdagen.

Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at den rapporterede stigning i ansøgninger om feriehjælp gør indtryk.

Men jeg tror, man skal passe meget på med at lave en direkte kobling til kontanthjælpsloftet, som artiklen lægger op til.

Generalsekretæren i Dansk Feriehjælp, som er citeret i artiklen, nævner ganske vist kontanthjælpsloftet, men peger på, at der kan være flere mulige årsager til stigningen.

Og jeg mener, man begår en stor fejl, hvis man reducerer social udsathed til et spørgsmål om økonomi. Det er meget mere komplekst. Som blandt andre SFI har dokumenteret.

[Stigningen i ansøgere til feriehjælp]

Af den artikel, som samrådsspørgsmålet refererer til, fremgår det, at Dansk Folkehjælp, som er en frivillig organisation, i år har fået 5.000 ansøgninger om økonomisk støtte til at holde ferie sammen. Og det fremgår samtidigt, at der er flere ansøgere, end der er midler og ferieboliger.

Jeg vil gerne starte med at rose de frivillige kræfter i Dansk Folkehjælp, Røde Kors, som også nævnes i artiklen, og andre organisationer, der organiserer feriehjælp, for deres store og gode arbejde. Det er et utroligt flot initiativ og arbejde, som de yder.

Feriehjælp er et fremragende initiativ, som giver gode oplevelser til børn og familier i udsatte situationer, hvorfor der også løbende er blevet afsat støtte hertil fra de årlige aftaler om satspuljen.

Jeg kan ikke lade være med at hæfte mig ved, at det ifølge artiklen er lidt under halvdelen af Dansk Folkehjælps ansøgere om feriehjælp, der siger, at de er berørt af kontanthjælpsloftet.

Hvad der præcist ligger bag stigningen i ansøgere til feriehjælp, som artiklen nævner, det har jeg ikke belæg for at udtale mig om. Der er tale om frivillige organisationers arbejde og Børne- og Socialministeriet har ikke statistiske oplysninger om udviklingen.

Men det er både forsimplet og fejlagtigt at bruge antallet af ansøgninger om feriehjælp som målestok for udsathed i Danmark. Her har regeringen sat andre og mere dækkende mål op i form af vores ti mål for social mobilitet, som vi følger detaljeret op på årligt i den Socialpolitiske Redegørelse.

[Udsathed og løsningen mod udsathed]

Og det bringer mig videre til begrebet udsathed: Udsathed handler om mere end kroner og ører. Udsathed handler om de ressourcer, der er – eller mangler – i en familie. Først og fremmest sociale og kulturelle ressourcer, som Niels Plougs også nævner i sin bog. Derfor er højere ydelser heller ikke svaret på udsathed.

Jeg kan heller ikke lade være med at tænke, at den afslapning og fællesoplevelser med familien, der omtales, ikke nødvendigvis behøver at ske i et sommerhus eller i udlandet. Det kan også ske derhjemme i hverdagen. Det vigtigste er, at børn oplever et

afbræk fra hverdagen, hvor de får mulighed for at være sammen med deres familier.

Familien er og bliver barnets centrum og vigtigste omdrejningspunkt. Det er her, man fødes og dannes. Derfor er et barn naturligvis påvirket af de hændelser og forhold, som præger familien under dets opvækst.

Hvis forældrene drænes for ressourcer af problemer, der ikke bliver løst, så påvirker det børnene. Børnene er forældrenes ansvar, men forældrene kan have behov for støtte til at komme videre i livet og i gang med en tilværelse, som handler om deltagelse i samfundslivet, om uddannelse, beskæftigelse og noget at stå op til om morgenen.

Vi skal som samfund blive bedre til at yde den støtte, der sikrer progression for den enkelte. Det er et fokuspunkt for regeringen – og regeringen handler efter det [eksempler]:

- Vi har lige lavet en bred dagtilbudsftale, med blandt andet Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti, med 24 konkrete initiativer, som skal styrke kvaliteten i dagtilbud.
- Der vil fx blive udarbejdet inspirationsmateriale til forældre, der har svært ved at overskue, hvordan de holder ferie med

deres børn, således at dagplejeren og pædagogen kan tage den svære snak med forældrene til de børn, som ellers altid er i institution, og ikke får ferie.

- Der er sat ti mål for social mobilitet, der sætter retning for den sociale indsats og fokus på, hvad der virker.
- Der er aftalt et udviklings- og investeringsprogram for indsatser, der virker, på voksenområdet.

[Kontanthjælpsloftet]

Spørgeren kobler spørgsmålet om feriehjælp sammen med regeringens jobreform II og loftet over kontanthjælpen. Som det i øvrigt er sket flere gange før, hvor det blandt andet har drejet sig om julehjælp, negativ social arv og ulighed i sundhed. Men jeg må sige, at jeg ikke er enig i den enøjede kobling.

Kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen og integrationsydelsen er indført, fordi der skal være en mærkbar gevinst ved at arbejde. Det skylder vi de mange, der hver dag står op og tager på arbejde, også til en overenskomstæssig mindsteløn. Det er baggrunden for disse initiativer, og det står jeg ved.

Kontanthjælp er ment som, og skal være, en midlertidig ydelse, der skal sikre den enkelte et forsørgelsesgrundlag i perioder, hvor

der ikke er anden mulighed. Det skal ikke være der, hvor mennesker parkeres i flere år: Mennesker skal i stedet have den rigtige hjælp, så de kan komme videre.

De skal have en helhedsorienteret indsats, der kommer omkring problemerne, ruster dem til aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet ved aktivering og uddannelse, og er de så syge, at de ikke vil kunne arbejde, skal de igennem et ressourceforløb.

Udfordringen er som bekendt, at penge kun kan bruges én gang: Jeg holder fast i, at de skal prioriteres til virkningsfulde indsatser og ikke på højere ydelser, for det løser ikke problemerne i længden.

Tak for ordet.